

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 30
Middagdienst – H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen: Psalm 89 : 1 en 3**
- 4 Gebed om zegen over de eredienst**
- 5 Schriftlezing: 1 Korinthiërs 11 : 17 - 34** (is lezing van de 'instelling' uit formulier)
- 6 Zingen: Psalm 139 : 1 en 11**
- 7 Tekst: Zondag 30** (is lezing van deel over 'zelfbeproeving' uit formulier)
- 8 Woordbediening**
- 9 Lezing van de 'nodiging en terugwijzing' uit formulier** (is tevens lezing wet)
- 10 Zingen: Gezang 157 : 1- 4**
- 11 Dankzegging en voorbede**
- 12 Collecte**
- 13 Zingen : Psalm 66 : 5 en 7** (met gaven in onze handen)
- 14 Lezing vervolg van formulier**
- 15 Klaarmaken tafel**
- 16 Zingen : Gezang 179a**
- 17 Tijdens viering: Gezang 127 ; Lied 358 ; Psalm 118**
- 18 Slotzang: Psalm 63 : 2 en 3**
- 19 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Wie is er eigenlijk welkom aan de tafel van de Heer Jezus? En heeft de kerk daar eigenlijk wel iets over te vertellen? Er lijkt in onze kerken meer en meer verlegenheid te zijn met het betrekken van de wacht bij de viering van het Heilig Avondmaal. Is dat niet een zaak van de gelovige en Christus? Wat heeft een kerkenraad daar over te zeggen? Het lijkt heel ruimhartig om tegen iedereen die in de kerk zit te zeggen dat als ze in Jezus Christus geloven van harte welkom zijn om hier het Heilig Avondmaal te vieren. Ik voel wel aan wat mensen willen zeggen die een pleidooi voeren voor een opener avondmaalstafel. Dat staat veel vriendelijker en hartelijker. En is dat niet typisch christelijk? En je zou zelfs de vraag kunnen stellen of we als kerk niet strengere maatstaven hanteleren dan de Heer Jezus dat zelf deed. **[Strenger dan Jezus?]** Hij zat toch maar met hoeren en tollenaars aan tafel. Iets waar de leiders van de kerk in die dagen schande van spraken, maar wat Jezus blijkbaar geen probleem vond. En is de Heer Jezus van toen niet dezelfde als degene die vandaag de gastheer is in ons midden?

De verlegenheid die er op dit punt ligt heeft voor een deel te maken met een verkeerde visie op de zelfbeproeving. Namelijk een verkeerde kijk op het doel van de zelfbeproeving. In de voorbereiding op deze preek moest ik op dit punt zelf ook weer eens goed onder handen genomen worden. Waarom beproeven we onszelf voordat we aangaan? **[Doel zelfbeproeving]** En welke vragen stellen we onszelf daarbij? Gemakkelijk komt het dan op zoiets neer: ben ik nog wel voldoende christen. Geloof ik nog dat mijn zonden zijn vergeven? En als het antwoord op die vraag 'ja' is, dan gaan we aan. Gelukkig wel. En je zou kunnen vragen wat daar mis mee is, want zo moet dat toch als we onszelf beproeven. Kijk maar in het formulier en kijk ook maar naar antwoord 81. Maar toch is het hoogste doel van de zelfbeproeving niet om uit te maken of ik wel voldoende christen ben. Het gaat er ten diepste niet om dat wij met een gerust hart aan kunnen gaan, zelfs niet dat we tenslotte naar de hemel gaan. Het gaat erom dat Christus aan zijn eer komt. **[Eer Jezus Christus]** Hier staat zijn tafel. Hier ligt zijn gebroken lichaam om uitgedeeld te worden. Hier staan de bekers met zijn bloed om daarvan te drinken.

Stel dat wij uitgenodigd zouden worden bij de koningin om met haar de maaltijd te gebruiken, dan zou dat voor ons een grote eer zijn. Maar waar zouden we ons in de voorbereiding mee bezig houden? We zouden ons toch zo voorbereiden dat wij voor de ko-

ningin aangenaam gezelschap zijn. We zorgen ervoor dat we gepast gekleed zijn. We zorgen ervoor dat ze zich niet hoeft te storen aan onze tafelmanieren. Misschien volgen we zelfs wel een kleine cursus etiquette. Want we willen haar maaltijd niet bederven. Ook al heeft Christus het Heilig Avondmaal voor ons ingesteld, daarom zijn wij nog niet de belangrijkste persoon aan de tafel. Dat is en blijft Christus. En het doel van de zelfbeproeving is dan ook dat onze aanwezigheid bij de viering van het Heilig Avondmaal voor Jezus Christus een vreugde is en niet een belediging. **[Vreugde of belediging?]**

Dat het hier om gaat blijkt duidelijk uit wat we gelezen hebben in de brief van Paulus aan de gemeente van Korinthe. Het verwijt van Paulus aan de gemeente is niet dát zij het Heilig Avondmaal vierten. Ook niet dat bepaalde broeders en zusters aangaan. Zijn verwijt is dat bepaalde broeders en zusters op een onwáárdige wijze het brood eten en de beker van de Heer drinken. Het gaat dus om het hoe en niet om het dat. Zoals zij het nu doen door eerst zo veel te eten dat er voor de arme gemeenten, die vaak later arriveerden omdat ze nog niet klaar waren met hun werk er zo goed als niets meer over is, dat is geen liefde hebben voor elkaar. Dat is Christus onwaardig. En als je dan vervolgens toch het Heilig Avondmaal viert dan is dat een belediging van Christus. Voelt u het verschil. Wij beproeven niet onszelf om daarmee onszelf gerust te stellen. Wij beproeven onszelf om daarmee te voorkomen dat onze aanwezigheid een belediging zou zijn voor Jezus Christus. En natuurlijk denken we daarbij na over onze zonden en ons geloof en ons leven. Daar is niets mis mee, maar wel als we daarmee zelf het hoogste doel worden.

En hoe zit het dan? Wanneer ben je wel en wanneer ben je geen belediging van Christus? Christus zat met hoeren en tollenaars aan tafel. Dat was niet omdat het zulke brave mensen waren. Maar Hij at en dronk met ze omdat de maaltijd aan het doel beantwoordde dat Christus ermee had. Een doel dat Jezus duidelijk uitlegt aan de Farizeeën en schriftgeleerden als die Jezus verwijten dat Hij zondaars ontvangt en met hen optrekt. En daarop ging Jezus uitleggen dat Hij gekomen is om het verlorene te zoeken en te redden. En daarbij vertelt Hij drie gelijkenissen. Die van het verloren schaap, die van het verloren muntstuk en die van de verloren zoon. Christus is gekomen om verloren mensen te redden. **[Het verlorene redden]** Mensen die een afkeer hebben van zichzelf vanwege hun zonden. Mensen die geloven dat Jezus Christus hun Redder is en die hun

leven willen beteren. Met zulke mensen at Christus graag en met zulke mensen gebruikt Hij nog altijd graag de maaltijd. En als u zo onder erkenning van uw zonden uw redding zoekt bij Jezus Christus en ook in zijn voetsporen wilt gaan, dan ontvangt Hij u met open armen aan zijn tafel. Want voor zulke mensen heeft Hij deze maaltijd juist ingesteld.

De kerk heeft van de Heer Jezus de opdracht gekregen om het Heilig Avondmaal te vieren. En in de brief van Paulus aan de gemeente van Korinthe wordt deze gemeente opgeroepen zijn verantwoordelijkheid te nemen. **[Gemeente aangesproken]** De gemeente wordt verantwoordelijk gehouden voor het ontheiligen van de maaltijd. Wat blijkt uit het oordeel van God dat over de gemeente gaat. Want er zijn in de gemeente veel zwakke en zieke mensen en er zijn al velen onder hen gestorven. De HERE straft dus niet alleen de rijken die zoveel eten en drinken dat anderen tekort komen. De gemeente wordt gestraft. En dat betekent dus ook dat de gemeente hier een verantwoordelijkheid heeft. De kerkenraad gaat daarin voorop, maar feitelijk dragen we die verantwoordelijkheid samen. En het is dus geen bemoeizucht en betutteling als de kerkenraad voor de viering van het Heilig Avondmaal met broeders en zusters uit andere kerken wil praten voordat zij worden toegelaten. Want het gaat om de eer van Jezus Christus. En het zou toch een belediging van Christus zijn als we mensen aan de tafel zouden toelaten die geen zondebesef hebben. Of mensen menen dat ze geen vergeving door het bloed van Christus nodig hebben. Of die hun leven niet willen beteren. Die zagezegd hun zonden willen laten witwassen in plaats van laten afwassen. Afwassen doet Christus met vreugde, maar van witwassen wil Hij niets weten.

Onze belangrijkste zorg bij de viering van het Heilig Avondmaal is niet of deze of gene zich niet prettig voelt als hij of zij toestemming moet hebben van de kerkenraad om aan te mogen gaan. Onze belangrijkste zorg moet zijn dat we het Heilig Avondmaal op een waardige manier vieren. **[Onze zorg]** Tot eer van de gastheer aan deze maaltijd: Jezus Christus. De verantwoordelijkheid van de kerkenraad is beperkt. Het is geen geestelijke politie die allerlei recherche werk doet naar leer en leven van mensen. De kerk is geen totalitaire staat. We vertrouwen elkaar op zijn of haar woord. Totdat het tegendeel blijkt. De vraag van de catechismus is of men die mensen tot het avondmaal mag toelaten die zich door hun belijdenis en leven als ongelovigen en goddelozen doen kennen. Let op die laatste woorden. Er staat 'doen kennen'. Dat is dus iets wat naar je toekomt en niet

iets waar een kerkenraad of gemeentelid naar op zoek gaat. Maar als het bekend is, dan mag daar niet zomaar aan voorbij worden gegaan. Want dan zouden we willens en wetens meewerken aan het beledigen van Jezus Christus en het omlaag halen van het offer van zijn leven. Want daar komt het dan wel op neer. Als je iemand toelaat tot het Heilig Avondmaal die niet wil luisteren naar de hoge gastheer van de avondmaalstafel dan wordt Jezus en zijn offer beledigd.

Dus de scheiding ligt hier net zo scherp als in het Laatste Oordeel. Je wordt van harte en met liefde door Jezus Christus aan zijn tafel ontvangen. Of Hij zegt tegen je: 'Ik ken je niet en wil niets met jou te maken hebben, zolang jij je niet bekeert'. Waarbij Christus natuurlijk wil dat we ons bekeren. Want Hij zoekt niet onze ondergang, maar onze redding. Daarvoor heeft Hij zijn leven gegeven. **[Komt u ook?]** Komt u ook om u door Christus te laten redden en Hem zo te eren?

Amen